

Hugleiðing um sildaverksmiðju

Flestu froyingar, sum hava áhuga fyrri úrtøku fiskimansins og landsins búskapi, munnu ívaleytt harmast um tað vanlagnu, sum fiskiskapurin við grønlensku strendurnar hevur verið fyrri, tí í mong ár hevur fiski veiðan á hesum havleiðum verið álít froyingja.

Men tibetur er fiskiveiða froyingja ikki so eintáttað nú sum nokur ár herfyri, við tað, at menn mettu støðuna ov hættisliga bert at hava saltfiska veiðuna at lita á, og tí bygdu skip teirra um til at veiða sild við kraftblokki, og aðrir bygdu nýggj skip til sama veiðuhátt, aftur aðrir hava keypt skip at veiða idnaðarfisk við trol, og tað má sigast, at væl hevur vagnast við hesum veiðuforum, so at teir fiskimenn, ið hava drivið hesar veiðuhættir hava havt sámuliga úrtøku, og teir menn sum skipini eiga, hava sostatt fingið umstøður og áreði til at byggja stórra og meira tíðarhóskandi veiðufur.

Tað sýnist sum at áhugin framvegis er stórum millum manna at byggja kraftblokkaskip og trolskip og aftur aðrir, ið umhuga at leggja um frá saltfiskaveiðu til sildarfiskiskap, so um alt gongur sum skilamenn meta, verður veiðunøgðin at vaksa munandi í næstu framtíð, og verða tey virkir, sum eru her á landi valla før fyrri at víðgera veiðuna.

Tað er gleðiligt at frætta, at menn hava í umbúna at byggja verksmiðju, ið ætlandi bæði verður at framleiða sildamjøl og -olju og harumframt ætlast at virka sild til matna; hetta verður ívaleytt at geva ar-

beiði til nógvar hendur og harvið okist útlutningsvirði av sildini munandi.

Tá sildaverksmiðjan í Fuglafirði varð bygd, veiddu froyysku sildaskipini helst norðan fyrri Føroyar, men nú er tað hent, at fiskiskapurin á hesum leiðum er minni, og veiðu-økið er í staðin flutt til Norðsjógvin og leiðina við Hetland.

Meðan skipini veiða í Norðsjónum, avreiða tey sum oftast í Skagen ella Hirtshals, tí tað er stytsta leið til avreiðingarplass, men tá tey veiða á Hetlandsleiðini ella suður móti Hebridunum verða tey ívaleytt at sigla til Føroyar, um prisurin verður eins góður her og aðrastaðni, og tí ræður um at siglingarleiðin til avreiðingarplassið í Føroyum verður tann stytsta, ið hugast kann, tí hvort tími hjá hesum skipum kann kosta nóg.

Tað vil tí verða eyðsæð, at teir útgerðarmenn og Sildasolarn og møguliga Føroya lógtung, sum í felag hava í byggu at byggja sildaverksmiðju verða at byggja hana so nær veiðuokinum sum til ber, og tí kann ein hugsa, at talan verður um at byggja umrøddu verksmiðju í Suðuroynni.

Her í oynni kann møguliga vera talan um ymisk pláss hvar verksmiðja kann byggjast, men eftir tí ið kørir menn meta, er Lopra tað staðið, ið best er egnað til hetta og hevur í so máta fyrimunir fram um onnur pláss, og júst í hesum døgum fara menn í holt við at byggja stórt og gott havnalag har, sum skip fara at kunna liggja við í so at

siga øllum veðri, tí Lopra er kyrrupláss. Í framtíðini verða eisini møguleikar at víðka havnalagið, um tað skuldi gjørst neyðugt, og har er lendi, ið væl hóskar at byggja verksmiðju á.

Nú vegasambandið verður útbýgt, hevur tað ikki so nógva at siga, hvar ein býr í mun til arbeiðsplassið, so arbeiðsmegi verður valla at tróta, hóast Lopra og Akrar eru smáar bygdir.

Ymist annað kundi verið at trív í í hesum sambandi, men lat hetta vera nóg mikið, og hetta er sett fram sum hugleiðing til teirra, ið fara at avgera, hvar ein møgulig verksmiðja verður bygd.

H. Bech.

Telefon: 5148-5265
Telgr.: Kjelbro, Klakksvík
Telex 20

**KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL**

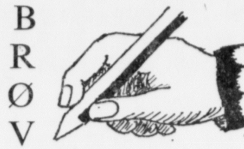
Pl. J. F. KJØLBRO

**HAVNIN
SKAL
SKÍNA**

**FØROYA
BANKI**

banki FØROYA

KEYPHØ SOSIALIN!
LESIDH SOSIALIN!
HALDIÐ SOSIALIN!
SOSIALURIN — altíð bestur!

LØGTINGSVAL

Nú er henda lógtingssetan at enda komin og nýtt lógtingsval er ásett at verða 7. november, og orðaskifti á tingi um lógmansrøðuna er útvarpað, so vit hava havt høvi at hoyrt teir ymisku flokkarnar.

Tað hevur verið ójavn sum menn og flokkar hava tosað um hetta landsstýrið.

T. d. hoyrdu vit Finnboğa Isaksen, hann reksaði øll mál sum ikki vóru framd í hesum lógtingssskeiði upp, og hann tosaði so titt at hann gav sær ikki tíð at anda, tað ljóðaði sum tá í ein stúrtar eplasekkir, og so legði hann afturat, at hetta kom av ósemju innan fyrri landsstýrið, og hesir flokkar høvdu lovað at fremja hesi mál. Nú veit eg ikki hvat í hesir flokkar og valevnrir hava lovað at framt, men tað má hava verið treytað av, at teir eru komnir við einum meiriluta inn á ting.

Tað er lett at rokna øll mál upp sum ikki eru framd, tí tað eru altíð nógva mál sum ikki verða framd í einum skeiði, og ein veikir mótstøðumaður brúkar tað lættasta at tosa um, tí skuldi hann tosa um tað ið framt var í hesum landsstýris-skeiði, so fekk hann ikki tosa, tí so nógva er útrættað hesu lógtingssetu sum eingin hevði droymt um, ikki heldur Finnboği Isaksen.

Um tosst skal um ósemju innan flokkar — hvussu so við »sjálvstýrisflokkunum«.

Vit sum eru komnir væl yvir 70 ár vit minnst sjálvstýrisflokkinn og sambandsflokkinn tá ið teir vóru stovnaðir, og tað hevur verið so nógva klandur innan sjálvstýrisflokkinn, at nú eru tað 4 sjálvstýrisflokkar og ein er horvin — Vinnuflokkurin tann fimti, ja har hevur verið klandur við lit.

Óg hesir 4 »sjálvstýrisflokkar« tóku seg saman og skipaðu landsstýri í felag í 1963, men so nógva var klandrið innanborða á »sjálvstýrisrúttunum« at skútan strandaði á hálv arj leið og varð vrak, og lógmadrin, Hákon Djurhuus rópti neyðarróp í Útvarp Føroya, at skútan var strandað og hann var noyddur at leggja frá sær. Men teir lappaðu »sjálvstýrisrúttuna« aftur so hon lorradi setina út.

Lítið og einki var útrættað í »sjálvstýrisrúttunum«. Skipaflotin minkaði í stórum og øll yvirtøkumáli, ið teir sögu seg skula fremja, og einki teir framdu, har kundi Finnboği Isaksen tosa um mál sum ikki vóru framd, og um hunda

dagarnar hjá »sjálvstýrislandsstýrinum«.

»Sjálvstýrisflokkarnir« ræðast sjálvstýri. Til síðsta lógtingsval vóru tað fleiri valevnrir hjá Fólkaplokkinum sum lovaði, at komu teir inn á ting skuldi einki yvirtøkumál verða framt, og hetta vóru dumpikandidatar ið hetta lovaðu, og teir komu spelandi inn á ting, so vit sigga, at veljararnir ikki ynska yvirtøkur.

Óg nú er Tjóðveldisflokkurin gingin eina nýggja loysingarleið, vit skulu loysa og danir gjalda loysingina. Ja »sjálvstýrisflokkarnir« eru ússaligir, nógva er í millum sambandsflokkinn. Í 1931 setti sambandsflokkurin punkt 1 á stevnu skrá sína inn á ting at stemma um, eg haldi, at punkt 1 í stevnu skrá hjá sambandsflokkinum ljóðaði nakað soleiðis: »Den nuværende statsretterlige stilling må bevares usvækkelig i kongeriget Danmark.« Tá vóru vit amt í Danmark.

Óg tak sambandsflokkinn í dag, i dag er sambandsflokkurin ein framstandandi sjálvstýrisflokkur; og tá ið loysing verður í Føroyum verður tað sambandsflokkurin ið loysir frá Danmark og ikki nakar sjálvstýrisflokkur; tí at sjálvstýrisflokkarnir eru ræddir fyrri øll um sjálvstýri. Vit søu tá ið vit fingi høvi at stemma fyrri loysing, tá ráddi fólkaplokkurin veljarunum at stemma nei fyrri loysing, og sjálvstýrisflokkurin ráddu veljarunum at stemma blankt.

Sambandsflokkurin er gingin við til tað sjálvstýri ið vit hava í dag og ikki fólkaplokkurin.

Veljararnir í Føroyum eru so kroystir av tolli og skatti, at teir flestu ikki vilja nakrar yvirtøkur meir; man hoyrir skatta borgarar tosa: eg tori ikki vinna ov nógva, tí eg verið undirkyrtur í skatti, og hetta vita teir í Tjóðveldisflokkinum, tí rópa teir nú, at Danir skulu gjalda. Men ússaligt er tað.

Nei, vit mega hava ein sterkan Javnaðarflokk — um væl skal vera í landinum. Tey lond sum hava sterkar javnaðarflokkar har hevur fólkið tað gott, men mótstøðan verður stór, tí allir hinir flokkarnir eru nakað eins, mótstøða av javnaðarmannahugsan.

Til Honnu Lisberg skal eg siga, tak ikki tað ov tungt um fólkaplokksmenn høgga dygt eftir javnaðarmannum, so sum Knút Wang og Demmus Hentze høvdu eftir Atla Dam, verri hevði verið um Wang og Hentze stóðu og róstu Atla Dam, tí so hevði eg ívast, men nú eri eg tryggur og veit, at Atli Dam er rettur javnaðarmaður.

Óg til síðst skal eg siga til landsstýrið: í fall at kassin er tómur, so geri sum »sjálvstýrislandsstýri« kallið á ting avlop, — einar 10 miljónir í avlopi.

S. P. J.

Telegrafboð

Á Telegrafstøðini er pláss leyst fyrri einum boðdreingi ella -gentu á 16-17 ára aldri.

E. AKRABERG HANSEN

Lýsing um tómar øflfløskur

Vit taka fyrbils bert ímóti øflfløskum í okkara egnu Restorffs kossum. —

Sodavatnsfløskur verða keyptar sum vanligt. —

Restorffs Bryggjari

telf. 12828—12830

telf. 12828—12830

Fyrirreikandi lestur í latíni og grískum

Á Fróðskaparsetri Føroya verður nú farið undir fyrsta fyrirreikingskeiðið í latíni og grískum. Skeiðið, ið heldur fram til vårs, er fyrst og fremst ætlað studentum, men onnur hava eisini høvi til at luttaka.

Fyrri undirvingin standa P. M. Rasmussen, cand. theol. og Johan Weihe, cand. theol.

Byrjað verður mikudagin 7. oktober kl. 18. Tey, ið ætla sær at gerast næmingar, verða biðin um at siga Fróðskaparsetrinum frá í seinasta lagi 5. oktober.

Allir nærri upplýsingar fáast frá P. M. Rasmussen, presti. Hoydalar, tlf. 12921.

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA